

Kreppan er liðug, sigur Wilson í valtonkum

Kanska Labour hefur rætt, men tað verður lönpressið at avgera 1970 er valár í Onglandi, sigst. Teir konservativu halda eisini at so verður - Reginald Maudling hefur sagt teimum tað

Tann fyrsta dagin í hesum nýggja árinum tók figgjarmálaráðharrin Roy Jenkins burtur tað 50-pundshaftið, sum ongendingar sum ferðadust til ikki-sterling-londe, hava ligið undir.

Av hesum hefur staðið nógv stríð um, og figgjarmálaráðið spardi bert 25 milj. árliga. Bert hoteleigarar á Malta, Cypern og Gibraltar dámdu hetta haftið. Har nýta teir sterling, og í hesum tíðarskeiði gjordust hesar oyggjar »Mallorca« hjá ongendingum.

Konservativ flokkurin hefur altíð verið móti hesum hafti. Stutt síðani var ætlanin at avtaka tað, men tá noktaði figgjarmálaráðharrin Roy Jenkins, tí hann væntaði at hetta fór at skada ta figgjarglugu støðuna. Ikki fyrr enn 1. januar í ár varð henda ætlan fullfiggjað.

Av hesum siggja vit, at teir halda ikki longur vanda vera fyri figgjarglugu støðuni.

Vinningurin

Síðani august 1969 hefur verið yvirskot uppá handilsjavnvágina. Eisini gjaldvágin er vörðin positiv seinasta heyst, og í desember mánað óktust gull- og valutatilfarið við 10 milj. pund, hóast stór lán vóru afturgjaldin til USA, Kanada og til IMF. Stutt síðan tá pundið varð sett til 2,40 dollar, var fróin stór; Ongland var ikki longur sjúk maðurin í Europa.

Roy er varin

Figgjarmálaráðharrin Jenkins, sum sigur øllum frá tí figgjarglugu framgongdini, er hóast alt varin í metingum sínum. Um

ikki verður ansað nóg væl eftir, kunnu lönarkrovini gerast so stór, at tann delikat javnvágin koppar.

Ráðharrarnir siggja tó ljóst uppá framtíðina. Ein kanning av teim bretsku veljara støðuni visir, at bretskir veljarar døma stjórnina eftir teimum evnum hon figgjargluga hefur framt.

Seinasta gallupteljingin um miðjan desember 1969 sigur, at konservativ flokkurin er á odda við bert 3½ pst., tað minsta síðan devalveringina í 1967 — tað kann takast aftur í einum valdysti.

Lønirnar

Tað, sum fær støðuna at ríðla, eru lönirnar.

Stjórnin hefur í hyggju at leggja saman pris- og inntøkuráðið og monopolvevndina, og seta nýggja nevnd til eftirlit av primum og lönun »Commission for Industry and Manpower«.

Henda nýggja nevndin fær fulltrú til at halda lönarkrovum aftur í ein mánað, men hon fær ikki somu meg at stöðga lönarkrovum, sum fyrrverandi pris og inntøkuráðið hevði.

30 ár á tingi

Í gjár — 30. januar — vóru liðin 30 ár síðan J. Fr. Øregaard varð valdur inn á lögting, har hann hevur sitið síðan, umboðandi Javnaðarflokkin.

Øregaard er føddur í 1903, og var soleiðis 34 ár tá hann kom á ting, og hevur havt stóra ávirkan í tí politiska livinum í Føroyum bæði sum tingmaður, tingformaður og formaður í figgjarnevnd lögtingsins og sum umboðsmaður tingsins á fleiri okjum.

Tað hevur verið eitt hendingsríkt tíðarskeið í føroyskum politikki øll hesi 30 árin — og tað hava verið framburðsríkar tíðir.

Øregaard kom at sita tingmaður í eini sera vandafullari tíð fyrri Føroyar, tá heimsbardagin annar brast á. Øregaard kom at sita í tí bolki, sum sat við ábyrgdini øll stríðsárin.

Tá heimsbardagin hasaði av var eitt skifti í føroyskum politikki, sum kravdi klókar menn, tí tað var tyðuligt, at ikki bar til at leita aftur í gomlu amtsstøðuna við tí naggatódn, sum tá valdaði í Føroyum hvat lívi og vøkstri innan samfelagið við viki.

Í 1948 var heimastýrslögin sett í gildi, sum kom at tyða eitt skifti til tað betra fyrri føroyska samfelagið, samstundis sum hetta tyddi at føroyingar sjálfir komu at átaka sær stórra ábyrgd, stórra skyldur av sínum egna samfelag.

Fara menn einaferð at skriva søgu, so vera tað menn sum Øregaard ið verða mettir út frá samtið síni og avgerðum sínum. Tær avgerðir, sum Øregaard hevur verið við til at taka, hevur hann tikkið sum umboðandi ein stóran part av føroysku veljarafjøldini. Saman við farna flokksleiðaranum P. M. Dam, var tað Øregaard, sum kom at mynda flokksins politisku kós gjøgnum eitt langt áramál.

Øregaard hevur altíð verið hin realistiski maðurin, og hevur ongantíð verið ræddur at taka eina avgerð.

Tá samráðingar vóru fardar um skipan av landsstýri, um komandi stýrslagið eftir heimsbardagan við donsku stjórnina var Øregaard við. Í tí dagliga politiska livinum hevur neyvan nakad politiskt mál av tydingi verið avgjørt, uttan at menn hava spurt Øregaard til ráðs.

Sogan kemur einaferð at ummæla teir menn, sum stóðu í andlegtínum tey hendingar ríku seinastu 30 árin. Men sum dagsins politikari verður Øregaard bæði av partamonn- og monnum í øðrum politiskum flokkum við mettur sum ein hin fremsti vit eiga í dag.

Tað skal vera ynski okkara, at hann enn kemur at hava drúgvan arbeiðsdag í aktiva arbeiði flokksins, bæði á tingi og uttanti.

Studentarnir skulu verða »proletariskir kemparir«

»Hitt reyða flaggið« teoretiska mánaðarblaðið hjá Kina, hevur júst latið kunngjørt, at tað nú á øllum humanistiskum fakultetum fyrst og fremst skal lesast marx-lenisma og tankar Mao Tse Tung.

Fakultetini skulu útbúgva »proletariskir kemparar« á tí mentunarlaga og ideologiska økinum, verður sagt.

Greinin í »Ti reyða flagginum« varð øll sum hon var lesin upp í Radio Peking.

Millum annað stóð í greinini, at tað í framtíðini verða færri fyrilestrar, og at lesnaðurin skal setast í fast samband við klassa bardagan og við tær atsóknir, sum dríva aftur hina gomlu, borgarligu ideologiina og bókmentanina.

Tað verður fleiri ferðir nevnt at tey humanistisku fakultetini hoyrdu framtíðini til, og tað sýnist sum, at fakultetini longu trý ár aftaná mentunarkollveltingina, eru opnaði aftur. Ein stórsigur, revolutioner afturdrivingar — atsókn má gjøgnumgata allar humanistiskar lærugreinar — filosofi, bókmentir, politiska og figgjargluga visund, journalistikk og undirvising. Bert á henda hátt kunna

tey nýggju fakultetini koma til verðina.

Í greinini stóð at tað hoyrði fortíðini til, at skriva bókmentir bert fyrri bókmentanna sök. Lærdir og studentar mugu nú leggja burt teirra »hugmóðigu áskodan« og broyta teirra gomlu heimsáskodan, um teir ynskja at verða til nakað gagn í Kina.

Lesan av nokrum eldri og nýggjari bókmentaligum verkum, bæði útlendskum og kinesiskum, men tey mugu umsetast útfrá tankum Mao's.

Tað eru enn — skrivaði »Hitt reyða flaggið« — einstøk fólk, sum ikki einans mótarbeiddu tí revolutioneru afturrekanini, men sum eisini roynd at forða øðrum at taka lut í hesum ...

Blaðið segði, at hesi fólk ynsktu at endurreisa við grundarlagi í einum »áður revolutionerum status quo«, har lesiætlaninar vóru yvirfyrtar og har studentar og professorar begravadu seg í bókum.

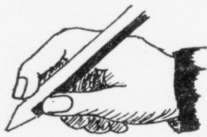
x.

— Tá eg havi fingið prógv fyrri, at eitt fólk kann liva uttan breyð, tá feru eg at trúgva, at franskmenn kunnu liva uttan heidur!

(Napoleon)

— Ein lærir best tøg millum prátmikil menniskju og at reypa millum tey tigandi.

B
R
Ø
V

Tað luktar?

Støðan í Vági — Suðurfis-málið — einaferð enn. — Hvi yvirtók Suðurfisk Permafrost fyrri slaka millión kr. — ?

Hevði myndin ikki sæð ólika annarleiðis út um tann dispositionin ikki varð gjord? — Sløk millión er nógur peningur hjá felag í stovning og ikki kann tað sigast at tað at tað er serliga haldugt at eitt virki frá byrjanini verið bytt í tvey, tá ein hugsar um rationellar arbeiðshettir

Hvi varð Suðurfiskprojektið broytt ferð eftir ferð og síðani skert?

Var hatta fyrri at fáa Permafrost yvirtøka gjøgnumfórda — ella hvat?

Rentur og avdráttur hjá Suðurfisk sigast liggja um 650.000 kr. árliga. —

Hetta talið hevði ivaleyst verið munandi minni — um hendan — ein kann siga villa dispositionin ikki varð gjord!

Tá ein hugsar um hvør ið upprunaliga stóð fyrri Permafros — nevnlaga stjórnin í Føroya Banka og Esbern Simonson, saman við danska arkitektinum Morrel Nielsen o. fl. — so er óhugsandi at Permafrost sjálvt kann hava verið í figgjarglugu trupulleikum, tá yvirtøkan fór fram?

Serliga ikki tá — einaferð enn — tyngri parturin av Permafrost-nevndini, sambært lýsing í Dimmalætting, samstundis var stjórnin í sjálvum Føroya Banka.

Hvi skrivar Ove Mikkelsen — til viks skúgvaði stjórnin í Suðurfisk — »... tvingandi til at yvirtaka Permafrost ...«?

Ein spurningur sum stingur seg fram er, hvør hevði tryggjað finansieringina av Suðurfisk?

Suðurfisk skal yvirtakast av landinum ljóðar nú. Hvi — ? Hvi er virkið komið soleiðis fyrri?

Teir omanfyri nevndu spurningar gera, at ein setur sær spurningin: Er tað av Permafrost-ávum? — Ella partvis av Permafrost-ávum?

Málið má krevjast kannað til fulnar, nú tá landsins skattaborgarar (Føroya landsstýri) eftir øllum at døma skal til at reka virkið. —

Virkið, sum við Permafrost — handandi sum kleppur uppí halanum, uttan ívað eisini í framtíðini kemur at koyra við rakstrarhalli — hvør veit, kanska av Permafrost ávum?

Komp Tur,
Vágur.

Broyting í ...

(Framhald frá 4. síðu)

Tryggingarsambandið Føroyar hevur kannað broytingarupp skotið frá landsstýrinum, og fylgir skjál við uppskotinum frá Vanlukkutryggingini og Tryggingarsambandinum.

Tað sum serliga hevur verið kannað er grundarlagið fyrri endurgjaldsútrokningina og greinina um tvungna persónliga trygging.

Viðvíkjandi hækkingini av grundarlagnum fyrri endurgjaldsútrokningini, viðmerkir Tryggingarsambandið, at sjálvt um tað er talan um eina hækking uppá meira enn 50 pst., vildu skoðaboturnar fyrri 1967 og 1968 ikki verið hækkaðar meira enn 30 pst., um hetta nýggja grundarlagið fyrri endurgjaldsútrokningina varð nýtt.

Viðvíkjandi tvungnu vanlukkutryggingini verður víst til ...

tryggingini, og annars viðmerkist, at grundarlagið undir tí nýggjandi vanlukkutryggingarskipanini er tann hugsan, at ein arbeiðsgeveri eigur at átaka sær endurgjaldsbyrgdina fyrri tær vanlukkur, ein arbeiðari kemur fyrri í arbeiði sínum hjá arbeiðsgevaranum.

Bæði fyrri at vissa arbeiðsgevaranum endurgjaldið og fyrri at lætta um ábyrgdina hjá arbeiðsgevaranum, er arbeiðsgevarin skyldugur at teka vanlukkutrygging fyrri arbeiðarar sínar.

Tann nýggjandi lógsetta vanlukkutryggingarskipanin er sostatt meira at rokna sum ein ábyrgdartryggingarskipan, enn ein persónlig vanlukkutryggingarskipan.

Um endamálið við broytingini er at tryggja øllum persónum, sum eru búsetandi í Føroy-